

Список використаних джерел

1. Tymoshenko V., Bondar S., Ivanchuk N. Corruption as a threat to human rights and freedoms. *Scientific Journal of the National Academy of Internal Affairs*. 2022. Vol. 27(4). P. 31-39. doi: 10.56215/0122274.31
2. Gorsira M., Denkers A., Huisman W. Both sides of the coin: Motives for corruption among public officials and business employees. *Journal of Business Ethics*. 2018. Vol. 151(1). P. 179–194. <https://doi.org/10.1007/s10551-016-3219-2>
3. Julián M., Bonavia T. (2020). Psychological variables related to corruption: a systematic review. *Anales de Psicología*. 2020. Vol. 36(2). P. 330–339. <https://dx.doi.org/10.6018/analesps.36.2.389371>
4. Agbo A., Iwundu E. Corruption as a propensity: Personality and motivational determinants among Nigerians. *The Journal of Psychology: Interdisciplinary and Applied*. 2016. Vol. 150(4). P. 502–526. <https://doi.org/10.1080/00223980.2015.1107523>
5. John Roberts. The ‘subject’ of corruption. *Critical Perspectives on Accounting*. 2015. Vol. 28. P. 82–88. <https://doi.org/10.1016/j.cpa.2015.01.010>

Усікова Наталія Павлівна,

завідувач сектору запобігання корупції
Державного експертного центру
МОЗ України

ІНФОРМАЦІЯ ЯК ПРЕДМЕТ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НЕЗАКОННЕ ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ

Статтю 172-8 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) передбачається відповідальність за незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв’язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень. Таким чином необхідно надати характеристику предмету цього правопорушення, а саме інформації.

Для надання характеристики предмету, необхідно спочатку з’ясувати характеристики інформації, з метою її подальшому використанні як предмет правопорушення.

По-перше, це безпосередньо інформація, відповідно до Закону України «Про інформацію» – будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді.

По-друге, інформації, повинна стати відома особі, яка є суб’єктом адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 172-8 КУпАП, у зв’язку з виконанням такою особою службових або інших визначених законом повноважень.

Втретє, інформація, яка стала відома особі у зв’язку з виконанням такою особою службових або інших визначених законом повноважень, відноситься, відповідно до Закону України «Про доступ

до публічної інформації» від 13 січня 2011 року публічна інформація з обмеженим доступом, а саме:

1) конфіденційна інформація (інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень, та яка може поширюватися у визначеному ними порядку за їхнім бажанням відповідно до передбачених ними умов);

2) таємна інформація (інформація, доступ до якої обмежується відповідно Закону України «Про доступ до публічної інформації», розголошення якої може завдати шкоди особі, суспільству і державі. Таємною визнається інформація, яка містить державну, професійну, банківську, розвідувальну таємницю, таємницю досудового розслідування та іншу передбачену законом таємницю);

3) службова інформація (1) що міститься в документах суб'єктів владних повноважень, які становлять внутрішню службу кореспонденцію, доповідні записки, рекомендації, якщо вони пов'язані з розробкою напряду діяльності установи або здійсненням контрольних, наглядових функцій органами державної влади, процесом прийняття рішень і передують публічному обговоренню та/або прийняттю рішень; 2) зібрана в процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни, яку не віднесено до державної таємниці).

У четверте, відповідно до статті 30 Закону України «Про інформацію» від 02 жовтня 1992 року конфіденційною інформацією слід вважати відомості, які знаходяться у володінні, користуванні або розпорядженні фізичних та юридичних осіб і поширюються за їх бажанням відповідно до передбачених ними умов.

– Конфіденційна інформація умовно поділяється на конфіденційну інформацію про фізичну особу та конфіденційну інформацію про юридичну особу, це, зокрема:

– відомості про національність, освіту, сімейний стан, релігійні переконання, стан здоров'я, адреса, дата та місце народження(

– відомості про місце проживання;

– відомості про особисте життя громадян, одержані із звернень громадян

– первинні дані, отримані в процесі проведення Перепису населення

– відомості, що подаються заявником на визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту;

– інформація про пенсійні внески, пенсійні виплати та інвестиційний прибуток (збиток), що обліковується на індивідуальному пенсійному рахунку учасника пенсійного фонду, пенсійні депозитні рахунки фізичних осіб, договори страхування довічної пенсії

– інформація про страхові внески до накопичувальної системи пенсійного страхування, про суму коштів, що обліковується на

накопичувальному пенсійному рахунку учасника накопичувальної системи пенсійного страхування, про умови та стан виконання договорів страхування довічної пенсії, про персональні дані учасників накопичувальної системи пенсійного страхування

- відомості щодо предмета договору на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт, хід їх виконання та результати

- інформація про померлого

- відомості про оплату праці працівника (Відомості про оплату праці надаються лише у випадках передбачених законодавством, або за згодою чи на вимогу працівника);

- заявки та матеріали на видачу патентів;

- дані про особу взяту під захист у кримінальному судочинстві;

- матеріали заявки фізичної чи юридичної особи на реєстрацію сорту рослин, результати експертизи сорту рослин;

- дані осіб, що взяті під захист;

- сукупність відомостей про фізичних осіб які постраждали від насильства (персональні дані), що містяться в Реєстрі, є інформацією з обмеженим доступом;

- інформація, що стосується митної вартості товарів, що переміщуються через митний кордон України

- інформація, що міститься в заяві про державну реєстрацію лікарського засобу та додатка до нього;

- інформація про місце проживання або перебування фізичних осіб із зазначенням адреси, номери телефонів чи інших засобів зв'язку, адреси електронної пошти, реєстраційні номери облікової картки платника податків, реквізити документів, що посвідчують особу, унікальні номери запису в Єдиному державному демографічному реєстрі, реєстраційні номери транспортних засобів, номери банківських рахунків, номери платіжних карток, інформація, для забезпечення захисту якої розгляд справи або вчинення окремих процесуальних дій відбувалися у закритому судовому засіданні, інші відомості, що дають можливість ідентифікувати фізичну особу.

До конфіденційної інформації, що є власністю держави і перебуває в користуванні органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій усіх форм власності, не можуть бути віднесені відомості:

- про стан довкілля, якість харчових продуктів і предметів побуту;

- про аварії, катастрофи, небезпечні природні явища та інші надзвичайні події, які сталися або можуть статися і загрожують безпеці громадян;

- про стан здоров'я населення, його життєвий рівень, включаючи харчування, одяг, житло, медичне обслуговування та

соціально забезпечення, а також про соціально-демографічні показники, стан правопорядку, освіти і культури населення;

– стосовно стану справ із правами і свободами людини і громадянина, а також фактів їх порушень;

– про незаконні дії органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб;

– щодо діяльності державних та комунальних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі або територіальній громаді, а також господарських товариств, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких належать господарському товариству, частка держави або територіальної громади в якому становить 100 відсотків, що підлягають обов'язковому оприлюдненню відповідно до закону;

– інша інформація, доступ до якої відповідно до законів України та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Філіппов Станіслав Олександрович,
заступник начальника факультету
правоохоронної діяльності Національної
академії Державної прикордонної служби
України, доктор юридичних наук, кандидат
психологічних наук, професор

РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: ВІД РЕКОМЕНДАЦІЙНИХ ЕТИЧНИХ НОРМ ДО ПРАВОВОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ

За останнє десятиріччя нормою у правоохоронній діяльності стало використання біометричної ідентифікації, відеоаналітики, API/PNR. Розвиток цих та інших технологій, що використовуються у правоохоронній сфері, потребує, зокрема, і застосування можливостей штучного інтелекту. У зв'язку з цим ми є свідками неймовірно швидкого розвитку штучного інтелекту (ШІ). Штучний інтелект ми розглядаємо як програмне забезпечення, призначене для відтворення рішень, що дозволяють отримувати результати, які можна порівняти з результатами когнітивної діяльності людини. Завдяки здатності аналізувати великі обсяги даних та враховувати обставини, важкопомітні для людини, технології штучного інтелекту дозволили вивести протидію правопорушенням на новий рівень [1].

Але є інший бік медалі – ризики негативних сценаріїв у випадку подальшого розвитку штучного інтелекту, пов'язані з втратою контролю за його використанням. Тому актуалізується питання регулювання у сфері штучного інтелекту, яке, як зазначає М. Карчевський, має забезпечувати стимулювання соціально